
Bijlage A Internationaal afstemmingsdocument Eems

1. Inleiding

Voor het internationale stroomgebieddistrict Eems hebben Duitsland en Nederland een overkoepelend stroomgebiedbeheerplan Deel A opgesteld. Dit document is een internationale aanvulling op de nationale stroomgebiedbeheerplannen. De verantwoordelijkheid over doelen en maatregelen blijft volledig een nationale verantwoordelijkheid.

Op basis van de gezamenlijke beschrijving en beoordeling van milieueffecten is door Duitsland en Nederland een lijst gemaakt van de belangrijke grensoverschrijdende beheerkwesties en is afgesproken dat de internationale afstemming zich vooral zal richten op deze problemen.

2. Werkproces

In de Internationale Stuurgroep Eems (ISE) en de Internationale Coördinatiegroep Eems (ICE) werken Duitsland (meer specifiek de deelstaten Niedersachsen en Nordrhein-Westfalen) en Nederland samen aan het opstellen van een internationaal stroomgebiedbeheerplan; het Deel A. Een werkgroep onder de Coördinatiegroep Eems is belast met het opstellen van dit rapport.

Specifiek voor de Eems is dat Duitsland en Nederland een deel van het stroomgebied gemeenschappelijk beheren: de Eems-Dollard. Dit komt doordat daar (nog steeds) geen overeenstemming bestaat over het precieze verloop van de grens. Een werkgroep onder de Subcommissie G van de Permanente Nederlands-Duitse Grenswaterencommissie werkt aan het gezamenlijke beheerplan voor dat gebied.

De Internationale Stuurgroep Eems (ISE) heeft in december 2009 goedkeuring verleend aan publicatie van het Deel A

3. Inhoud Deel A Eems

3.1 Update toestandbeschrijving

In 2005 verscheen de toestandbeschrijving (artikel 5 rapportage) en in 2007 verscheen de rapportage Monitoring. Het Deel A grijpt daar op beide rapportages terug en vult waar nodig aan.

3.2 Belangrijke beheerkwesties

De volgende belangrijke beheerkwesties worden door Nederland en Duitsland onderscheiden:

- vermindering van de belasting door diffuse toevoer en toevoer vanuit puntbronnen naar de oppervlaktewateren en het grondwater. Voor oppervlaktewateren vormen met name nutriënten probleem, en vooral stikstof dat effect heeft in het kustwater. Voor het grondwater is vooral de belasting met nitraat en gewasbeschermingsmiddelen een kwestie;
- verbeteringen van de morfologische structuur van de wateren, waar dat mogelijk is;
- vergroting van de passeerbaarheid van de Eems en haar zijtakken voor met name vissen;
- de toenemende troebelheid in de monding van de Eems en de negatieve gevolgen daarvan.

3.3 Doelstellingen

Ondanks het feit dat al vele jaren door de landen in het Eemstroomgebied gewerkt wordt aan het verbeteren van het waterecosysteem, zullen voor veel onderdelen de doelstellingen in 2015 niet gehaald worden. Er zal gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid tot fasering.

Voor de doelstellingen rond nutriënten, kijkt men in de Eems nadrukkelijk naar de te halen doelen in het kustwater. Aangezien dat kustwater zowel op Duits als op Nederlands grondgebied ligt, speelt er in de Eems geen discussie over afwenteling op internationaal niveau. Wel is er discussie over de normen die Nederland en Duitsland zouden moeten hanteren. Om dit op te lossen zal onder andere de tweede intercalibratieronde, die in 2012 afloopt, worden benut. Vanwege de nutriëntenproblematiek wordt voorzien dat in het binnenwater fasering noodzakelijk zal zijn.

3.4 Stroomgebiedspecifieke stoffen (Eemsrelevante stoffen)

In 2004 zijn in de Artikel 5-rapportage Eemsrelevante stoffen vastgesteld, dat wil zeggen overige specifieke stoffen voor de ecologische kwaliteit. In de Eems gaat het om zeven stoffen: PCB's, bentazon, koper, MCPA, mecoprop, trifenyltin en zink. In 2007 is daar chloridazon (pyrazon) aan toegevoegd. De Eemsrelevante stoffen zijn opgenomen in het monitoringprogramma van Nederland, Nedersachsen en Nordrhein-Westfalen. Deze stoffen staan op de lijst omdat één van de landen c.q. deelstaten van mening is dat de stof mogelijk een probleem vormt voor het gehele stroomgebied. De stoffen worden gemonitord en afhankelijk van de resultaten kan een stof worden benoemd tot Eemsprobleemstof. Als een stof tot probleemstof is benoemd dan zal worden overlegd over een gemeenschappelijke norm en een maatregelenpakket. In de monitoring van 2007 is door geen van de lidstaten c.q. deelstaten een overschrijding geconstateerd.

3.5 Maatregelen

Gezien de discussie over de doelstellingen voor nutriënten, alsmede vanwege de wetenschappelijke onzekerheden die er nog bestaan over de relaties tussen nutriënten en ecologische kwaliteitselementen, worden er in de Eems voor nutriënten geen extra maatregelen voorgesteld boven op de bestaande programma's. Mogelijk kan dit in het tweede stroomgebiedbeheerplan wel aan de orde zijn. Overigens wordt ook gesteld dat de discussie over nutriënten geen aanleiding is om de bestaande programma's niet uit te voeren. Maatregelen voor de verbetering van de hydromorfologie en de vispasseerbaarheid zijn door alle waterbeheerders in kaart gebracht. Voor de vispasseerbaarheid is gekeken naar de samenhang tussen de programma's. De discussie rond het Deel A heeft niet tot veranderingen in de nationale prioriteiten geleid.